

EUROPAPARLAMENTET

2004

2009

Utskottet för industrifrågor, forskning och energi

2008/0231(CNS)

28.1.2009

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om förslaget till rådets direktiv om upprättande av en gemenskapsram för kärnsäkerhet
(KOM(2008)0790 – C6-0026/2009 – 2008/0231(CNS))

Utskottet för industrifrågor, forskning och energi

Föredragande: Gunnar Hökmark

Teckenförklaring

- * Samrådsförfarandet
majoritet av de avgivna rösterna
- **I Samarbetsförfarandet (första behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna
- **II Samarbetsförfarandet (andra behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten
- *** Samtyckesförfarandet
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter utom i de fall som avses i artiklarna 105, 107, 161 och 300 i EG-fördraget och artikel 7 i EU-fördraget
- ***I Medbeslutandeförfarandet (första behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna
- ***II Medbeslutandeförfarandet (andra behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten
- ***III Medbeslutandeförfarandet (tredje behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna det gemensamma utkastet

(Angivet förfarande baseras på den rättsliga grund som kommissionen föreslagit.)

Ändringsförslag till lagtexter

Parlamentets ändringar markeras med ***fetkursiv stil***. I samband med ändringsakter ska de delar av en återgiven befintlig rättsakt som inte ändrats av kommissionen, men som parlamentet önskar ändra, markeras med **fet stil**. Eventuella strykningar ska i sådana fall markeras enligt följande: [...]. *Kursiv stil* används för att uppmärksamma berörda avdelningar på eventuella problem i texten. Kursivering används för att markera ord eller textavsnitt som det finns skäl att korrigera innan den slutliga texten produceras (exempelvis om en språkversion innehåller uppenbara fel eller saknar textavsnitt). Dessa förslag underställs berörda avdelningar för godkännande.

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION	5
MOTIVERING	36

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om förslaget till rådets direktiv (Euratom) om upprättande av en gemenskapsram för kärnsäkerhet
(KOM(2008)0790 – C6-0026/2009 – 2008/0231(CNS))

(Samrådsförfarandet)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag till rådet (KOM(2008)0790),
 - med beaktande av artiklarna 31 och 32 i Euratomfördraget, i enlighet med vilka rådet har hört parlamentet (C6-0026/2009),
 - med beaktande av artikel 51 i arbetsordningen,
 - med beaktande av betänkandet från utskottet för industrifrågor, forskning och energi och yttrandet från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet (A6-.../2009).
1. Europaparlamentet godkänner kommissionens förslag såsom ändrat av parlamentet.
 2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ändra sitt förslag i överensstämmelse härmed i enlighet med artikel 119.2 i Euratomfördraget.
 3. Rådet uppmanas att underrätta Europaparlamentet om rådet har för avsikt att avvika från den text som parlamentet har godkänt.
 4. Rådet uppmanas att på nytt höra Europaparlamentet om rådet har för avsikt att väsentligt ändra kommissionens förslag.
 5. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att delge rådet och kommissionen parlamentets ståndpunkt.

Ändringsförslag 1

Förslag till direktiv

Skäl 10

Kommissionens förslag

(10) Nationella säkerhetskrav bör baseras på den praxis som utgörs av de grundläggande principer **och** krav som fastställts av Internationella atomenergiorganet (IAEA). Medlemsstaterna har bidragit avsevärt till att förbättra dessa principer **och** krav.

Ändringsförslag

(10) Nationella säkerhetskrav bör baseras på **en uppsättning regler och på** den praxis som utgörs av de grundläggande principer, krav **och riktlinjer** som fastställts av Internationella atomenergiorganet (IAEA). Medlemsstaterna har bidragit avsevärt till att förbättra dessa principer, krav **och**

riktlinjer. Dessa regler borde spegla bästa internationella praxis i fråga om säkerhetskrav, och följaktligen utgöra en god grund för gemenskapslagstiftning. De kan inte införlivas i gemenskapslagstiftningen bara genom en hänvisning till IAEA:s säkerhetsnormer serie SF-1 (2006) i detta direktiv. Därför bör en bilaga som innehåller de grundläggande säkerhetsprinciperna tillfogas detta direktiv.

Or. en

Motivering

Eftersom IAEA:s säkerhetsprinciper bara är rekommendationer utan bindande status kan de inte införlivas i gemenskapslagstiftningen enbart genom en hänvisning till IAEA:s säkerhetsnormer i detta direktiv. En bilaga som innehåller de grundläggande säkerhetsprinciperna bör tillfogas detta direktiv. Denna strategi visar på den tydliga fördelen med att öka lagstiftningens tillförlitlighet på gemenskapsnivå och skulle förmedla den rättsliga grunden för att införliva dessa principer.

Ändringsförslag 2

Förslag till direktiv Skäl 13a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(13a) För att tillgång till information, allmänhetens deltagande och insyn ska kunna garanteras bör medlemsstaterna vidta alla lämpliga åtgärder för att genomföra de förpliktelser som fastställs i de internationella konventioner där de nödvändiga kraven i nationella, internationella och gränsöverskridande sammanhang redan föreskrivs, t.ex. konventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (Århuskonventionen av den 25 juni 1998)¹.

¹ EUT L 124, 17.5.2005, s. 1; EUT L 164, 16.6.2006, s. 17 och förordning (EG) 1367/2006, EUT L 264, 25.9.2006, s. 13.

Or. en

Motivering

Detta avser bestämmelserna om offentlighet i artikel 5 i det befintliga förslaget.

Ändringsförslag 3

Förslag till direktiv Skäl 15

Kommissionens förslag

(15) För att säkerställa att **säkerhetskraven för** kärntekniska anläggningar **efterlevs** på ett effektivt sätt bör medlemsstaterna upprätta tillsynsorgan i form av **oberoende** myndigheter. Tillsynsorganen bör förses med lämpliga kunskaper och resurser för att kunna utföra sina uppgifter.

Ändringsförslag

(15) För att säkerställa att kärntekniska anläggningar **regleras** på ett effektivt sätt bör medlemsstaterna upprätta tillsynsorgan i form av myndigheter **som är oberoende av intressen som skulle kunna påverka beslut om kärnsäkerhetsfrågor på ett oskäligt sätt**. Tillsynsorganen bör förses med lämpliga kunskaper och resurser för att kunna utföra sina uppgifter.

Or. en

Motivering

Detta avser ändringsförslag 20 till artikel 4.1, som lagts fram av föredraganden om tillsynsorganets oberoende.

Ändringsförslag 4

Förslag till direktiv Skäl 19

Kommissionens förslag

(19) Tillsynsorganen med ansvar för **säkerheten** vid de kärntekniska anläggningarna i medlemsstaterna bör

Ändringsförslag

(19) Tillsynsorganen med ansvar för **övervakningen** vid de kärntekniska anläggningarna i medlemsstaterna bör

framför allt samarbeta genom Europeiska högnivågruppen för kärnsäkerhet och avfallshantering, **som** har utarbetat tio principer för regleringen av kärnsäkerheten. Europeiska högnivågruppen för kärnsäkerhet och avfallshantering bör bidra till gemenskapsramen för kärnsäkerhet i syfte att kontinuerligt förbättra den.

framför allt samarbeta genom Europeiska högnivågruppen för kärnsäkerhet och avfallshantering. **Högnivågruppen** har utarbetat tio principer för regleringen av kärnsäkerheten **som är viktiga för sammanhanget i detta direktiv**. Europeiska högnivågruppen för kärnsäkerhet och avfallshantering bör bidra till gemenskapsramen för kärnsäkerhet i syfte att kontinuerligt förbättra den.

Or. en

Ändringsförslag 5

Förslag till direktiv Artikel 1 – punkt 1

Kommissionens förslag

1. Syftet med detta direktiv är att **åstadkomma** kärnsäkerhet **i gemenskapen och se till att denna säkerhet upprätthålls och kontinuerligt förbättras**, samt att stärka de nationella tillsynsorganens roll.

Ändringsförslag

1. Syftet med detta direktiv är att **upprätta en gemenskapsram för** kärnsäkerhet samt att stärka de nationella tillsynsorganens roll.

Or. en

Motivering

Det är lämpligare att tydligt fastställa direktivets strategi, dvs. upprättandet av en lagstiftningsram för kärnsäkerhet i Europeiska unionen, i den första artikeln.

Ändringsförslag 6

Förslag till direktiv Artikel 1 – punkt 2

Kommissionens förslag

2. Tillämpningsområdet omfattar utformning, anläggningsplats, uppförande, underhåll, drift och nedläggning av kärntekniska anläggningar, där säkerheten **måste** beaktas enligt bestämmelserna i den

Ändringsförslag

2. Tillämpningsområdet omfattar utformning, anläggningsplats, uppförande, underhåll, drift och nedläggning av kärntekniska anläggningar, där säkerheten **kommer att** beaktas enligt bestämmelserna

berörda medlemsstaten.

i den berörda medlemsstaten.

Or. en

Motivering

Eftersom syftet med direktivet är att upprätta en gemensam ram där IAEA:s säkerhetsprinciper inlemmas i en bilaga är det relevant att understryka att det som står i detta direktiv ska tillämpas av medlemsstaterna.

Ändringsförslag 7

Förslag till direktiv Artikel 2 – led 1

Kommissionens förslag

(1) kärnteknisk anläggning: anläggning för tillverkning av kärnbränsle, forskningsreaktor (inbegripet underkritiska och kritiska uppställningar), kärnkraftverk, anläggning för förvaring av använt kärnbränsle, anrikningsanläggning eller uppberedningsanläggning.

Ändringsförslag

(1) kärnteknisk anläggning: anläggning för tillverkning av kärnbränsle, forskningsreaktor (inbegripet underkritiska och kritiska uppställningar), kärnkraftverk, anläggning för förvaring av använt kärnbränsle **och radioaktivt avfall**, anrikningsanläggning eller uppberedningsanläggning.

Or. en

Ändringsförslag 8

Förslag till direktiv Artikel 2 – led 8

Kommissionens förslag

(8) tillsynsorgan: **varje organ, ett eller flera, som i respektive medlemsstat har tillstånd att i den medlemsstaten utfärda tillstånd och övervaka val av anläggningsplats, utformning, uppförande, idrifttagning, drift och avveckling av kärntekniska anläggningar.**

Ändringsförslag

(8) tillsynsorgan: **en myndighet eller instansordning som i en medlemsstat utnämns som rättsligt behörig att leda tillsynsprocessen, inklusive frågan om godkännande, och följaktligen regleringen av kärn- och strålningssäkerhet och säkerheten i fråga om radioaktivt avfall och transport.**

Motivering

Uppgifterna ska tydligt tilldelas det tillsynsorgan som ansvarar för att reglera och kontrollera säkerhetsaspekter i kärntekniska anläggningar. Denna process särskiljs från systemen för tillståndsgivning som sådana och tillhör de behöriga nationella eller statliga myndigheternas ansvarsområde.

Ändringsförslag 9

**Förslag till direktiv
Artikel 2 – led 9**

Kommissionens förslag

(9) tillstånd: varje form av bemyndigande som **tillsynsorganet** ger den sökande och som innebär att den senare övertar ansvaret för val av anläggningsplats, utformning, uppförande, idrifttagning, drift eller avveckling av kärntekniska anläggningar.

Ändringsförslag

(9) tillstånd: varje form av bemyndigande som **en statlig eller nationell myndighet som har godkänts av den aktuella regeringen** ger den sökande och som innebär att den senare övertar ansvaret för val av anläggningsplats, utformning, uppförande, idrifttagning, drift eller avveckling av kärntekniska anläggningar.

Motivering

Se motiveringen till ändringsförslag 8 till artikel 2.8.

Ändringsförslag 10

**Förslag till direktiv
Artikel 2 – led 10**

Kommissionens förslag

(10) nya reaktorer: kärnreaktorer med tillstånd att **tas i drift** efter det att detta direktiv har trätt i kraft.

Ändringsförslag

(10) nya reaktorer: kärnreaktorer med tillstånd att **byggas** efter det att detta direktiv har trätt i kraft.

Motivering

Vad gäller bestämmelsen i artikel 6.2 handlar det om att besluta när nya krav kan införas, framför allt i fråga om säkerhetsutformningen. Tillståndet till att tas i drift kommer i slutet av lagstiftningsprocessen, när konstruktionen väl är avslutad och det knappast kommer att bli fråga om översyn av säkerheten.

Ändringsförslag 11

Förslag till direktiv Artikel 3 – rubriken

Kommissionens förslag

Ansvar och ramar för säkerheten vid kärntekniska anläggningar

Ändringsförslag

Rättsliga ramar för säkerheten vid kärntekniska anläggningar

Or. en

Motivering

I nuläget är artikel 3 i sin ändrade form en omorganisering av artiklarna 3, 4, 8 och 10 i förslaget och rör medlemsstaternas skyldighet att anta en rättslig ram som syftar till att garantera reglering och övervakning av kärntekniska anläggningar. Detta omfattar: i) en lämplig rättslig ram som framför allt omfattar nationella säkerhetskrav, system för tillståndsgivning och regelbundna inspektioner samt medlemsstaternas rätt att införa strängare säkerhetsåtgärder, ii) prioritering av säkerhetspolitik och iii) en sakkunnigbedömning av den befintliga rättsliga ramen och det befintliga tillsynsorganet.

Ändringsförslag 12

Förslag till direktiv Artikel 3 – punkt 1

Kommissionens förslag

1. Huvudansvaret för säkerheten vid kärntekniska anläggningar ska ligga hos tillståndshavaren under överinseende av tillsynsorganet. Beslut om säkerhetsåtgärder och kontroller som ska genomföras vid en kärnteknisk anläggning ska fattas endast av tillsynsorganet och tillämpas av tillståndshavaren.

Ändringsförslag

utgår

Tillståndshavaren ska ha huvudansvaret för säkerheten under den kärntekniska anläggningens hela livstid till dess att den befrias från tillsynskontroll. Tillståndshavarens ansvar kan inte delegeras.

Or. en

Motivering

Se bestämmelserna i ändringsförslag 33 till artikel 7.1 (ny).

Ändringsförslag 13

**Förslag till direktiv
Artikel 3 – punkt 2**

Kommissionens förslag

2. Medlemsstaterna ska införa och upprätthålla lagar och andra författningar för att reglera säkerheten vid kärntekniska anläggningar. De ska omfatta nationella säkerhetskrav, ett system för tillståndsgivning och kontroll av kärntekniska anläggningar, förbud mot drift av dem utan tillstånd samt ett system för myndighetstillsyn och tillsyn över att lagarna följs.

Ändringsförslag

1. Medlemsstaterna ska införa och upprätthålla lagar och andra författningar för att reglera säkerheten vid kärntekniska anläggningar. De ska omfatta nationella säkerhetskrav, ett system för tillståndsgivning och kontroll av kärntekniska anläggningar, förbud mot drift av dem utan tillstånd samt ett system för myndighetstillsyn, ***med hjälp av upphävande, ändring eller återkallande av tillstånd*** och tillsyn över att lagarna följs.

Or. en

Motivering

Se motiveringen till ändringsförslag 11 till artikel 3 – rubrik.

Ändringsförslag 14

Förslag till direktiv Artikel 3 – punkt 2a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

2a. Medlemsstaterna ska se till att det införs lagstiftning om indragande av driftstillstånd för en kärnteknisk anläggning i samband med allvarliga brott mot villkoren för att få tillstånd.

Or. en

(Nytt ändringsförslag som delvis är en omarbetning av artikel 8.2)

Motivering

Se motiveringen till ändringsförslag 11 till artikel 3 – rubrik.

Ändringsförslag 15

Förslag till direktiv Artikel 3 – punkt 2b (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

2b. Medlemsstaterna ska se till att alla organisationer som ägnar sig åt verksamhet som har direkt samband med kärntekniska anläggningar ska utforma en politik i vilken kärnsäkerhet prioriteras på vederbörligt sätt.

Or. en

Motivering

Se motiveringen till ändringsförslag 11 till artikel 3 – rubrik.

Ändringsförslag 16

Förslag till direktiv Artikel 3 – punkt 2c (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

2c. Medlemsstaterna ska se till att tillsynsorganet och det nationella regelverket genomgår en internationell sakkunnigbedömning minst en gång vart tionde år i syfte att kontinuerligt förbättra den rättsliga infrastrukturen.

Medlemsstaterna ska informera kommissionen om resultaten av den internationella sakkunnigbedömningen.

Or. en

(Nytt ändringsförslag som delvis är en omarbetning av artikel 4.5)

Motivering

Internationella sakkunnigbedömningar ger medlemsstaterna och deras tillsynsorgan möjlighet att utbyta bästa tillsynspraxis och att utveckla en gemensam förståelse för internationella krav och gemenskapskrav. Detta skulle bidra till att främja harmoniseringen av säkerhetskrav på EU-nivå och den kontinuerliga förbättringen av kärnsäkerheten i gemenskapen. Kommissionen bör därför informeras om resultaten av sakkunnigbedömningarna.

Ändringsförslag 17

Förslag till direktiv Artikel 3 – punkt 2d (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

2d. Medlemsstaterna får införa strängare säkerhetsåtgärder än de som anges i detta direktiv.

Or. en

(Nytt ändringsförslag som tagits i sin helhet från artikel 10)

Motivering

Se motiveringen till ändringsförslag 11 till artikel 3 – rubrik.

Ändringsförslag 18

**Förslag till direktiv
Artikel 4 – rubriken**

Kommissionens förslag

Tillsynsorgan

Ändringsförslag

***Utnämmande av tillsynsorgan och deras
ansvar***

Or. en

Motivering

Den omorganiserade artikel 4 avser tillsynsorganet, dess uppgifter, resurser och befogenheter. Tillsynsorganets oberoende i fråga om regeringar och politiken gentemot kärnkraftsindustrin bör i synnerhet stärkas tydligt och utvecklas ytterligare.

Ändringsförslag 19

**Förslag till direktiv
Artikel 4 – punkt -1 (ny)**

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

***-1. Medlemsstaterna ska utse ett nationellt
tillsynsorgan som ska ansvara för att
reglera, övervaka och bedöma säkerheten
i kärntekniska anläggningar.***

Or. en

Motivering

Se motiveringen till ändringsförslag 18 till artikel 4 – rubrik.

Ändringsförslag 20

Förslag till direktiv Artikel 4 – punkt 1

Kommissionens förslag

1. Medlemsstaterna ska se till att tillsynsorganet är oberoende av organisationer med uppgift att gynna eller driva kärntekniska anläggningar eller försvara samhällsnyttan, och att det inte står under påverkan på ett sätt som inverkar på **säkerheten**.

Ändringsförslag

1. Medlemsstaterna ska se till att tillsynsorganet är oberoende av organisationer med uppgift att gynna eller driva kärntekniska anläggningar eller försvara samhällsnyttan **när det utför sina tillsynsuppgifter**, och att det inte står under **otillbörlig** påverkan på ett sätt som inverkar på **beslut om säkerhetsfrågor**. **Medlemsstaterna ska i detta syfte se till att tillsynsorganet är rättsligt åtskilt från och verksamhetsmässigt oberoende av andra offentliga och privata enheter när det utför sina uppgifter enligt detta direktiv, och att dess personal och de personer som är ansvariga för dess förvaltning agerar oberoende av alla marknadsintressen och inte söker eller mottar instruktioner från någon regering eller annan offentlig enhet.**

Or. en

Motivering

Se motiveringen till ändringsförslag 18 till artikel 4 – rubrik.

Ändringsförslag 21

Förslag till direktiv Artikel 4 – punkt 2

Kommissionens förslag

2. Tillsynsorganet **ska förses med** den makt och de befogenheter, ekonomiska resurser och personalresurser som erfordras för att det ska kunna fullgöra sina skyldigheter. **Det** ska övervaka och reglera säkerheten vid kärntekniska anläggningar och se till att krav, **villkor och bestämmelser** gällande

Ändringsförslag

2. **Medlemsstaterna ska se till att** tillsynsorganet **har** den makt och de befogenheter, ekonomiska resurser och personalresurser som erfordras för att det ska kunna fullgöra sina skyldigheter. **Tillsynsorganet** ska övervaka och reglera säkerheten vid kärntekniska anläggningar

säkerheten är uppfyllda.

och se till att **tillämpliga** krav gällande säkerheten **och villkoren för tillstånd** är uppfyllda.

Or. en

Motivering

Se motiveringen till ändringsförslag 18 till artikel 4 – rubrik.

Ändringsförslag 22

Förslag till direktiv Artikel 4 – punkt 3

Kommissionens förslag

3. Tillsynsorganet ska utfärda tillstånd och övervaka tillämpningen av dem i fråga om val av anläggningsplats, utformning, uppförande, idrifttagning, drift eller avveckling av kärntekniska anläggningar.

Ändringsförslag

utgår

Or. en

Motivering

Se motiveringen till ändringsförslag 8 till artikel 2.8 och bestämmelserna i ändringsförslag 23 till artikel 4.3 a (ny).

Ändringsförslag 23

Förslag till direktiv Artikel 4 – punkt 3a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

3a. Medlemsstaterna ska se till att tillsynsorganet genomför bedömningar, utredningar och kontroller av kärnsäkerheten, och det ska, om så krävs, vidta tvångsåtgärder i kärnanläggningar under deras livstid, bland annat under

avvecklingen.

Or. en

(Nytt ändringsförslag som delvis är en omarbetning av artikel 8.1)

Motivering

Se motiveringen till ändringsförslag 18 till artikel 4 – rubrik.

Ändringsförslag 24

**Förslag till direktiv
Artikel 4 – punkt 3b (ny)**

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

3b. Medlemsstaterna ska se till att tillsynsorganet är bemyndigat att beordra avbrytande av driften vid en kärnteknisk anläggning i sådana fall då säkerheten inte kan garanteras.

Or. en

(Nytt ändringsförslag som delvis är en omarbetning av artikel 8.3)

Motivering

Se motiveringen till ändringsförslag 18 till artikel 4 – rubrik.

Ändringsförslag 25

**Förslag till direktiv
Artikel 4 – punkt 4**

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

4. Tillsynsorganet ska se till att tillståndshavare har tillräckligt med personal till sitt förfogande i fråga om antal och kvalifikationer.

utgår

Or. en

Motivering

Se bestämmelserna som återinförts i ändringsförslag 35 till artikel 7.3.

Ändringsförslag 26

Förslag till direktiv Artikel 4 – punkt 5

Kommissionens förslag

5. Tillsynsorganet ska minst en gång vart tionde år se till att tillsynsorganet och det nationella regelverket genomgår en sakkunnigbedömning i syfte att kontinuerligt förbättra den rättsliga strukturen.

utgår

Ändringsförslag

Or. en

Motivering

Se de bestämmelser som återinförts i ändringsförslag 16 till artikel 3.2 c (ny) om den rättsliga ram som medlemsstaterna har upprättat.

Ändringsförslag 27

Förslag till direktiv Artikel 5

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna ska informera allmänheten om förfarandena och resultaten i samband med övervakningen av kärnsäkerheten. De ska även se till att tillsynsorganen informerar allmänheten om sådant som ligger inom deras respektive kompetensområden. Tillgången till information ska garanteras i enlighet med **relevanta nationella** och internationella skyldigheter.

Ändringsförslag

Medlemsstaterna ska informera allmänheten om förfarandena och resultaten i samband med övervakningen av kärnsäkerheten. De ska även se till att tillsynsorganen informerar allmänheten om sådant som ligger inom deras respektive kompetensområden. Tillgången till information ska garanteras i enlighet med **relevant nationell lagstiftning** och internationella skyldigheter.

Or. en

Ändringsförslag 28

Förslag till direktiv Artikel 6 – punkt 1 – stycke 1

Kommissionens förslag

1. Medlemsstaterna **ska iaktta** IAEA:s grundläggande säkerhetsprinciper (IAEA Safety Fundamentals: Fundamental safety principles, IAEA Safety Standard Series No. SF-1 [2006]). De ska **uppfylla** de skyldigheter och krav som ingår i konventionen om kärnsäkerhet (**IAEA INFCIRC 449 av den 5 juli 1994**).

Ändringsförslag

1. **För val av anläggningsplats, utformning, uppförande, drift och avveckling av kärntekniska anläggningar ska** medlemsstaterna **tillämpa** IAEA:s grundläggande säkerhetsprinciper (IAEA Safety Fundamentals: Fundamental safety principles, IAEA Safety Standard Series No. SF-1 [2006]), **enligt vad som specificeras i bilagan**. De ska **tillämpa** de skyldigheter och krav som ingår i konventionen om kärnsäkerhet¹.

¹**EGT L 318, 11.12.1999, s. 20 och EUT L 172, 6.5.2004, s. 7.**

Or. en

Motivering

Se skäl 10. En hänvisning till en icke-bindande akt i direktivet leder inte till att den blir bindande. För att innehållet i de grundläggande säkerhetsprinciperna ska bli bindande bör villkoren anges som en del av den bindande akten. En bilaga som innehåller bestämmelserna i de grundläggande säkerhetsprinciperna skulle möjliggöra i) överensstämmelse med Europaparlamentets, rådets och kommissionens gemensamma praktiska handledning för personer som är delaktiga i utarbetande av lagstiftning inom gemenskapens institutioner och ii) garantier för textens rättssäkerhet genom en "statisk" hänvisning till IAEA:s principer enligt ovan.

Ändringsförslag 29

Förslag till direktiv Artikel 6 – punkt 1 – stycke 2

Kommissionens förslag

I syfte att säkerställa en hög säkerhetsnivå vid kärntekniska anläggningar ska de i synnerhet se till att de tillämpliga principer som ingår i

Ändringsförslag

utgår

IAEA:s grundläggande säkerhetsprinciper följs, bland annat i fråga om effektiva åtgärder mot potentiella strålningsrisker, förebyggande av och insatser vid olyckor, hantering av åldrande anläggningar, långsiktig hantering av allt framställt radioaktivt material, och information till befolkning och myndigheter i grannländer.

Or. en

Motivering

Se motiveringen till ändringsförslag 28 till artikel 6.1, första stycket.

Ändringsförslag 30

Förslag till direktiv Artikel 6 – punkt 2

Kommissionens förslag

2. *Beträffande säkerheten vid nya reaktorer ska medlemsstaterna sträva efter att utarbeta ytterligare säkerhetskrav, i linje med den kontinuerliga förbättring av säkerheten som sker på grundval av de säkerhetsnivåer som fastställts av den västeuropeiska sammanslutningen av kärnenergiorgan (Western European Nuclear Regulators Association – WENRA) i nära samarbete med Europeiska högnivågruppen för kärnsäkerhet och avfallshantering.*

Ändringsförslag

2. *För att få tillstånd att bygga nya reaktorer ska medlemsstaterna sträva efter att utarbeta ytterligare säkerhetskrav som speglar den kontinuerliga förbättringen av drifterfarenheten vid befintliga reaktorer, kunskaper från säkerhetsanalyser för kärnkraftverk, avancerade metoder och teknik och resultat av säkerhetsundersökningar.*

Or. en

Motivering

Allt eftersom tekniken och säkerhetsnormerna förbättras måste säkerhetskraven för de kärntekniska anläggningarna höjas kontinuerligt. Säkerhetsnivån i anläggningarna bör fungera som en "kapplöpning mot toppen" för att bästa möjliga säkerhet alltid ska kunna uppnås. Hänvisningen till de säkerhetsnivåer som utvecklats av den västeuropeiska sammanslutningen av kärnenergiorgan (Western European Nuclear Regulators Association –

WENRA) i fråga om en ny kärnreaktor kan inte införas i direktivet, eftersom gemensamma säkerhetsnivåer för framtida reaktorer ännu inte är fullbordade. Kommissionen kan inte förpliktiga medlemsstaterna att genomföra dem.

Ändringsförslag 31

Förslag till direktiv Artikel 7 – titel

Kommissionens förslag

Skyldigheter för tillståndshavare

Ändringsförslag

Ansvar för tillståndshavare

Or. en

Motivering

Denna artikel, som är omarbetad och ändrad, avser det ansvar som tillståndshavaren har: medlemsstaterna ska se till att huvudansvaret för säkerheten vid en kärnteknisk anläggning ligger hos tillståndshavaren och vidta lämpliga åtgärder för att se till att tillståndshavaren uppfyller sitt ansvar.

Ändringsförslag 32

Förslag till direktiv Artikel 7 – punkt – -1 (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

-1. Medlemsstaterna ska se till att huvudansvaret för säkerheten vid en kärnteknisk anläggning ligger hos tillståndshavaren under anläggningens hela livstid. Tillståndshavarens ansvar kan inte delegeras.

Or. en

(Nytt ändringsförslag som delvis är en omarbetning av artikel 3.1 och 3.2)

Ändringsförslag 33

Förslag till direktiv Artikel 7 – punkt 1

Kommissionens förslag

1. Tillståndshavare **ska utforma, uppföra** och **avveckla** sina kärntekniska anläggningar i enlighet med bestämmelserna i artikel 6.1 och 6.2.

Ändringsförslag

1. **Medlemsstaterna ska se till att** tillståndshavare **utformar, uppför** och **avvecklar** sina kärntekniska anläggningar i enlighet med bestämmelserna i artikel 6.1 och 6.2.

Or. en

Ändringsförslag 34

Förslag till direktiv Artikel 7 – punkt 2

Kommissionens förslag

2. Tillståndshavare **ska upprätta** och **ta** i drift ledningssystem som **ska** kontrolleras regelbundet av tillsynsorganet.

Ändringsförslag

2. **Medlemsstaterna ska se till att** tillståndshavare **upprättar** och **tar** i drift ledningssystem som kontrolleras regelbundet av tillsynsorganet.

Or. en

Ändringsförslag 35

Förslag till direktiv Artikel 7 – punkt 3

Kommissionens förslag

3. Tillståndshavare **ska, för att deras skyldigheter ska kunna fullgöras, avsätta** tillräckligt med ekonomiska resurser och personal.

Ändringsförslag

3. **Medlemsstaterna ska se till att** tillståndshavare **avsätter** tillräckligt med ekonomiska resurser och personal **för att deras skyldigheter ska kunna fullgöras. Tillståndshavarens personal ska vara tillräckligt kvalificerad för all verksamhet som har betydelse för kärnsäkerheten.**

Ändringsförslag 38

Förslag till direktiv Artikel 8 – punkt 3

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

3. Om säkerheten inte kan garanteras fullt ut får tillsynsorganet avbryta driften vid den kärntekniska anläggningen.

utgår

Or. en

Motivering

Se bestämmelserna som återinförts i ändringsförslag 24 till artikel 4.3 b (ny).

Ändringsförslag 39

Förslag till direktiv Artikel 9

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Lämpliga möjligheter till utbildning och teoretisk och praktisk fortbildning om kärnsäkerhet **ska tillhandahållas** av **respektive** medlemsstat och genom internationellt samarbete.

Medlemsstaterna ska se till att tillräckliga möjligheter till utbildning och teoretisk och praktisk **grundläggande utbildning och** fortbildning om kärnsäkerhet **tillhandahålls på nationell nivå** av medlemsstaterna och **om så krävs** genom internationellt samarbete.

Or. en

Ändringsförslag 40

Förslag till direktiv Artikel 10

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Medlemsstaterna får besluta om säkerhetsåtgärder som är strängare än de som fastställs i detta direktiv.

utgår

Motivering

Se de bestämmelser som återinförts i ändringsförslag 17 till artikel 3.2 d (ny) om den rättsliga ram som medlemsstaterna har upprättat, inklusive medlemsstaternas rätt att införa strängare krav.

Ändringsförslag 41**Förslag till direktiv
Artikel 11***Kommissionens förslag*

Medlemsstaterna ska rapportera till kommissionen om genomförandet av detta direktiv *senast [tre år efter ikraftträdandet] och därefter vart tredje år*. På grundval av *den första rapporten* ska kommissionen överlämna en rapport till rådet om framstegen vid genomförandet av direktivet, eventuellt åtföljd av lagförslag.

Ändringsförslag

Medlemsstaterna ska rapportera till kommissionen om genomförandet av detta direktiv *vid samma tidpunkt och lika ofta som i fråga om nationella rapporter vid möten för granskning av konventionen om kärnsäkerhet*. På grundval av *denna rapport* ska kommissionen överlämna en rapport till *Europaparlamentet och* rådet om framstegen vid genomförandet av direktivet, eventuellt åtföljd av lagförslag.

Motivering

- i) Det är nödvändigt att garantera välfungerande samordning i fråga om de rapporter som medlemsstaterna utarbetat inom ramen för motsvarande bestämmelser i konventionen om kärnsäkerhet.*
- ii) Övervakning, rapportering och insyn är av största vikt för genomförandet av detta direktiv. Det är av avgörande betydelse för att garantera att Europaparlamentet involveras när det gäller frågor inom ramen för kapitel III i Euratomfördraget och i synnerhet för att Europaparlamentet ska kunna informeras på regelbunden basis.*

Ändringsförslag 42

Förslag till direktiv Artikel 12 – punkt 1

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv före den [två år efter det datum som avses i artikel 13]. De ska till kommissionen genast överlämna texten till dessa bestämmelser **tillsammans med en jämförelsetabell över dessa bestämmelser och detta direktiv.**

Ändringsförslag

Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv före den [två år efter det datum som avses i artikel 13]. De ska till kommissionen genast överlämna texten till dessa bestämmelser.

Or. en

Ändringsförslag 43

Förslag till direktiv Bilaga (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Bilaga

SÄKERHETSPRINCIPER¹

Princip 1: Ansvar för säkerheten – Medlemsstaterna ska se till att huvudansvaret för säkerheten vid en kärnteknisk anläggning ligger hos tillståndshavaren.

Varje medlemsstat ska se till att tillståndshavaren har vidtagit åtgärder för att

– inrätta och upprätthålla den kompetens som krävs,

– tillhandahålla lämplig utbildning och information,

– inrätta förfaranden och åtgärder för att upprätthålla säkerheten under alla omständigheter,

– kontrollera att utformningen av och kvaliteten på anläggningar, verksamhet och tillhörande utrustning är lämplig och tillräcklig,

– garantera säker kontroll av allt radioaktivt material som används, produceras, lagras eller transporteras,

– garantera säker kontroll av allt radioaktivt avfall som uppstår.

Dessa ansvarsområden ska uppfyllas i enlighet med tillämpliga säkerhetsmål och säkerhetskrav som fastställts eller godkänts av tillsynsorganet, och uppfyllandet av dessa ska garanteras genom att ledningssystemet genomförs.

Eftersom hantering av radioaktivt avfall kan sträcka sig över många generationer måste hänsyn tas till uppfyllandet av tillståndshavarens (och tillsynsorganets) ansvar i förhållande till befintlig verksamhet och sannolik verksamhet i framtiden. Det måste också fastställas bestämmelser om kontinuerligt ansvar och uppfyllande av finansieringskrav på lång sikt.

[Princip 2]

Princip 3: Ledarskap och säkerhetshantering – Det måste inrättas och upprätthållas ett effektivt ledarskap och en effektiv säkerhetshantering i organisationer och anläggningar som berör kärnsäkerhet.

Ledarskap i säkerhetsfrågor måste finnas på de högsta nivåerna i en organisation. Säkerhet måste uppnås och upprätthållas med hjälp av ett effektivt ledningssystem. Genom detta system måste alla delar av förvaltningen integreras, så att säkerhetskraven upprättas och tillämpas i enlighet med andra krav, inklusive de som är relaterade till mänsklig förmåga, kvalitet och säkerhet, och så att säkerheten inte undergrävs av andra krav eller anspråk. Ledningssystemet måste också garantera främjande av en

säkerhetskultur, en regelbunden bedömning av säkerhetsnivån och tillämpning av erfarenheter.

En säkerhetskultur som styr attityder och beteende i förhållande till alla berörda organisationers och individers säkerhet måste integreras i ledningssystemet.

En säkerhetskultur omfattar

– individuellt och kollektivt engagemang i fråga om säkerhet från ledningens, styrelsens och personalens sida, på alla nivåer,

– organisationers och enskilda personers ansvarsskyldighet i fråga om säkerhet på alla nivåer,

– åtgärder för att uppmuntra en attityd som präglas av frågor och inläring samt åtgärder för att motverka självbelåtenhet när det gäller säkerhet.

En viktig faktor i ett ledningssystem är ett erkännande av hela interaktionslinjen mellan individer på alla nivåer i fråga om teknik och med organisationer. För att förebygga bristande säkerhet till följd av den mänskliga faktorn och organisatoriska brister måste den mänskliga faktorn beaktas, och goda resultat och god praxis måste främjas.

Tillsynsorganet ska för alla kärntekniska anläggningar kräva en bedömning av kärnsäkerheten som grundas på en flerstegsmetod.

Säkerhetsbedömningen ska omfatta en systematisk analys av den normala driften och dess följder, av de sätt som fel kan inträffa på och av följderna av sådana fel. Säkerhetsbedömningarna ska omfatta de säkerhetsåtgärder som krävs för att kontrollera farorna, och utformningen och tekniska säkerhetsaspekter ska bedömas för att kontrollera att de uppfyller de säkerhetsfunktioner som krävs av dem. I de fall där det behövs kontrollåtgärder eller åtgärder från en

operatörs sida för att upprätthålla säkerheten, ska en första säkerhetsbedömning utföras för att påvisa att de åtgärder som vidtagits är kraftfulla och tillförlitliga. En anläggning får byggas och tas i bruk och en aktivitet får inledas endast om det har bevisats för tillsynsorganet att de föreslagna säkerhetsåtgärderna är tillräckliga.

Förfarandet för säkerhetsbedömningar för anläggningar och verksamhet ska om nödvändigt senare upprepas helt eller delvis under genomförandet av verksamheten för att man ska kunna ta hänsyn till förändrade omständigheter (t.ex. tillämpning av nya normer eller vetenskaplig och teknisk utveckling), feedback genom drifterfarenhet, modifikationer och effekten av åldrande. För verksamhet som fortgår under lång tid ska bedömningarna om nödvändigt prövas och upprepas. Fortsättandet av denna verksamhet ska bli föremål för sådana nya bedömningar, för att det ska bevisas för tillsynsorganet att säkerhetsåtgärderna fortfarande är tillräckliga.

[Princip 4]

Princip 5: Optimering av skydd – Medlemsstaterna ska se till att skyddet är optimerat för att tillhandahålla den högsta säkerhetsnivå som rimligtvis kan uppnås.

De säkerhetsåtgärder som tillämpas på anläggningar och verksamhet som ger upphov till strålningsrisker ska betraktas som optimerade om de tillhandahåller den högsta säkerhetsnivå som rimligtvis kan uppnås under anläggningens eller verksamhetens hela livstid, utan att begränsa dess funktion i onödan.

För att kunna fastställa om strålningsriskerna är så låga som de rimligtvis kan vara måste alla sådana risker bedömas på förhand (med en flerstegsmetod), vare sig de uppstår till

följd av normal verksamhet eller av extraordinära förhållanden eller olycksrelaterade förhållanden, och de måste regelbundet bedömas på nytt under anläggningarnas och verksamhetens livstid.

I de fall där det råder ett ömsesidigt beroende mellan relaterade åtgärder eller mellan de risker som är knutna till dem (till exempel olika skeden av anläggningens eller verksamhetens livstid, risker för olika grupper eller olika steg inom hanteringen av radioaktivt avfall) måste också dessa beaktas. Hänsyn måste även tas till osäkerhet i fråga om kunskap.

Optimeringen av skyddet kräver att det görs en bedömning av den relativa betydelsen av olika faktorer, däribland

- antalet personer (anställda och allmänheten) som kan utsättas för strålning,*
- sannolikheten för att dessa personer exponeras,*
- omfattningen och fördelningen av den strålningsmängd som personerna utsätts för,*
- strålningsrisker som uppstår till följd av förutsebara händelser,*
- ekonomiska, sociala och miljömässiga faktorer.*

Optimering av skyddet innebär också tillämpning av god praxis och sunt förnuft för att strålningsrisker ska kunna undvikas i den mån det är praktiskt möjligt under den dagliga verksamheten.

De resurser som tillståndshavaren har avsatt för säkerheten och den räckvidd och stringens som gäller för bestämmelserna och tillämpningen av dessa måste motsvara omfattningen av strålningsriskerna och möjligheten att kontrollera dem.

Tillsynskontroll kanske inte behövs om en sådan inte är motiverad av strålningsriskernas omfattning.

Princip 6: Begränsning av risker för individer – Medlemsstaterna ska se till att åtgärder för kontroll av strålningsrisker garanterar att ingen individ utsätts för en oacceptabel skaderisk.

Rättfärdigande och optimering av skydd garanterar inte i sig att ingen individ utsätts för en oacceptabel skaderisk. Strålningsmängder och -risker måste följaktligen kontrolleras inom specifika gränser.

Omvänt kan begränsningar av mängder och risker inte i sig garantera optimalt skydd under rådande omständigheter, eftersom begränsningarna utgör en rättslig övre gräns för godtagbarhet, och därför måste de kompletteras med ett optimerat skydd. Därför krävs både optimerat skydd och begränsning av mängder och risker för individer för att uppnå önskad säkerhetsnivå.

Princip 7: Skydd av nu levande och framtida generationer – Människor och miljö, nu levande och framtida, måste skyddas mot strålningsrisker.

Strålningsrisker kan överskrida nationsgränser och kvarstå under lång tid. De potentiella följderna av aktuella åtgärder, nu och i framtiden, måste beaktas vid bedömningen av om åtgärderna för kontroll av strålningsrisker är tillräckliga. Det gäller särskilt följande:

– Säkerhetsnormer gäller inte bara för lokalbefolkningen utan också för befolkning som befinner sig på långt avstånd från anläggningar och verksamhet.

– I sådana fall där följderna kan sträcka sig över flera generationer måste efterföljande generationer få tillräckligt skydd utan att de behöver vidta några

betydande skyddsåtgärder.

Vi har relativt god kunskap om följderna av strålningsexponering för människors hälsa, även om det råder viss osäkerhet, men miljökonsekvenserna av strålning har inte undersökts lika noggrant. Det nuvarande systemet för strålningsskydd ger i allmänhet ett lämpligt skydd för ekosystem i den mänskliga miljön mot skadliga följder av strålningsexponering. Den generella avsikten med de åtgärder som vidtas i syfte att skydda miljön har varit att skydda ekosystem mot strålningsexponering som skulle få motsatt effekt på populationer av en viss art (till skillnad från enskilda organismer).

Radioaktivt avfall måste hanteras på ett sådant sätt att framtida generationer inte belastas med onödiga följder. Det innebär att de generationer som producerar avfallet måste finna och tillämpa säkra, praktiskt och miljömässigt godtagbara lösningar för en långsiktig hantering. Det radioaktiva avfallet måste hållas på minsta möjliga praktiskt genomförbara nivå med hjälp av lämpliga utformningsåtgärder och -förfaranden, t.ex. återvinning och återanvändning av material.

Princip 8: Förebyggande av olyckor – Medlemsstaterna ska se till att alla praktiska åtgärder vidtas för att förebygga och begränsa kärnenergi- och strålningsolyckor.

De mest skadliga följderna av kärntekniska anläggningar och verksamheter har uppstått efter förlust av kontroll över en kärnreaktorhärd, en kärnreaktion, en radioaktiv källa eller annan strålningskälla. För att garantera att sannolikheten för en olycka med skadliga följder är oerhört låg måste åtgärder följaktligen vidtas för att – förebygga fel och extraordinära förhållanden (inklusive

säkerhetsöverträdelser) som skulle kunna leda till en sådan kontrollförlust,

– förebygga eskalering av de eventuella fel eller extraordinära förhållanden som uppstår,

– förebygga förlust av, eller förlust av kontroll över, en radioaktiv källa eller annan strålningskälla.

Det främsta sättet att förebygga och begränsa följderna av olyckor är ”djupförsvaret”. Djupförsvaret genomförs huvudsakligen genom en kombination av ett antal på varandra följande och oberoende skyddsnivåer som var och en måste misslyckas för att det ska kunna uppstå skadliga följder för människor eller miljö. Om en skyddsnivå eller ett hinder skulle ge efter så ska det finnas en nivå eller ett hinder till. Om djupförsvaret genomförs korrekt garanterar det att inget enskilt tekniskt fel, eller enskilt fel till följd av den mänskliga faktorn eller organisatoriska brister, skulle kunna få skadliga följder, och att en kombination av fel som skulle kunna orsaka betydande skadliga följder är mycket osannolika. En nödvändig del av djupförsvaret är de olika försvarsnivåernas oberoende effektivitet.

Djupförsvaret genomförs med en lämplig kombination av

– ett effektivt ledningssystem med ett starkt engagemang för säkerhet från ledningens sida och en stark säkerhetskultur,

– ett lämpligt val av läge för anläggningen med en bra utformning och tekniska särdrag som ger säkerhetsmarginaler, mångfald och överskott, framför allt genom

a) utformning, teknik och material av hög kvalitet och tillförlitlighet,

b) kontroll-, begränsnings- och skyddssystem samt övervakningsfunktioner,

*c) en lämplig kombination av inbyggda och automatiska säkerhetsfunktioner,
– heltäckande operativa förfaranden och åtgärder samt förfaranden för olyckshantering.*

Förfaranden för olyckshantering måste utvecklas i förväg för att ställa medel till förfogande för återtagande av kontrollen över en kärnreaktorhärd, en kärnreaktion eller en annan strålningskälla i händelse av kontrollförlust och för begränsning av eventuella skadliga följder.

[Princip 9]

[Princip 10]

¹ Texten i bilagan liknar texten i de grundläggande säkerhetsprinciperna – Safety Fundamentals No. SF-1, IAEA, 2006. I sådana fall där en punkt i de grundläggande säkerhetsprinciperna inte är relevant för detta direktiv visas dess nummer inom parentes som en symbolisk notering.

Or. en

Motivering

Texten i bilagan liknar texten i de grundläggande säkerhetsprinciperna – Safety Fundamentals No. SF-1, IAEA, 2006 – som har omarbetats formellt för att bestämmelserna ska anpassas till medlemsstaternas skyldigheter. Dessutom har bara de IAEA-principer bibehållits genom vilka nya bestämmelser införs. Detta innebär att de inte har någon motsvarighet i konventionen om kärnsäkerhet och inte redan täcks i själva direktivet eller i gemenskapslagstiftningen, t.ex. direktiv 96/29/EG, i vilket ovan nämnda grundläggande principer fastställs.

MOTIVERING

Kommissionens förslag till direktiv syftar till att återuppta den process med att upprätta en gemensam gemenskapsram för kärnsäkerhet som inleddes 2003.

Målet är att åstadkomma en gemenskapsram för kärnsäkerhet som baseras på flera driftrelaterade mål, nämligen förstärkning av de nationella myndigheternas roll, deras oberoende ställning och garantera stor insyn i frågor som rör säkerheten vid kärntekniska anläggningar. I detta förslag integreras principerna för de huvudsakliga internationella instrument som finns tillgängliga, t.ex. konventionen om kärnsäkerhet och det säkerhetsarbete som utförs av Internationella atomenergiorganet.

Föredraganden välkomnar särskilt detta förslag, som bidrar till att förstärka den befintliga rättsliga ramen i EU på ett sätt som gör att insyn och ledning av verksamhet på kärnenergiområdet förbättras. Europaparlamentet har genomgående betonat¹ det omedelbara behovet av att utarbeta en kraftfull lagstiftning och vidta konkreta åtgärder på gemenskapsnivå på områdena för kärnsäkerhet, hantering av radioaktivt avfall och avveckling av kärntekniska anläggningar. Detta är av särskild vikt med tanke på kärnenergens betydelse, eftersom den produceras i 15 av 27 medlemsstater och täcker omkring en tredjedel av behovet av el i EU. Den roll som kärnenergin spelar kommer förmodligen också att öka i betydelse mot bakgrund av kärnenergens relativa ”pånyttfödelse” – sex nya reaktorer håller för närvarande på att byggas i fyra medlemsstater – och förlängningen av livslängden för kärnkraftverk, och mot bakgrund av att den är en av nyckelfaktorerna för att få till stånd en oberoende energipolitik för EU samt uppnå målet att minska koldioxidutsläppen i kampen mot klimatförändringar.

I detta avseende framhåller föredraganden att Europeiska unionen har en nyckelroll när det gäller att se till att denna energikälla utvecklas samtidigt som den styrs av stränga regler och en rättslig ram genom Euratomfördraget, även om valet att inkludera kärnenergi i energimixen ligger hos medlemsstaterna. Det har nu fastställts, utan kontroverser, att kommissionen har behörighet på området för kärnsäkerhet inom ramen för artiklarna 31 och 32 i Euratomfördraget, i syfte att uppställa ”enhetliga säkerhetsnormer för befolkningens och arbetstagarnas hälsoskydd samt övervaka tillämpningen av dessa normer”, vilket bekräftas i EG-domstolens dom i mål C-29/99, kommissionen mot rådet².

Dessutom banar kommissionens strategi väg för en utveckling av en lagsamling om harmoniserade normer för kärnsäkerhet och sekundärrätt som utgör ramen för medlemsstaternas nationella bestämmelser om kärnsäkerhet. Den är också av avgörande betydelse när det gäller Euratoms samarbetsavtal om kärnsäkerhet, kontroll av kärnmaterial och stöd till tredjeländer, för att det ska vara möjligt att garantera att all kärnverksamhet utförs

¹ **Maldeikisbetänkandet** om utvärdering av Euratom – femtio år av gemensam kärnkraftspolitik (A6-0129/2007, av den 2 april 2007); **Reulbetänkandet** om konventionella energikällor och energiteknik (A6-0348/2007, av den 24 oktober 2007).

² Mål C-29/99, *Europeiska gemenskapernas kommission mot Europeiska gemenskapernas råd*, REG 2002, s. I-11221.

i linje med de högsta säkerhetsnormerna. Därför förstärks den internationella trovärdigheten i fråga om Euratoms bidrag på området för kärnsäkerhet genom detta förslag.

FÖREDRAGANDENS REKOMMENDATIONER:

I – Politiska alternativ:

Det alternativ som kommissionen har hållit fast vid innebär utarbetande av gemenskapslagstiftning i vilken det upprättas en gemensam ram som bygger på befintliga internationella bestämmelser som redan utvecklats av IAEA, kompletterad med ytterligare krav för nya kärntekniska anläggningar, i syfte att åstadkomma kärnsäkerhet i gemenskapen och se till att denna säkerhet upprätthålls och kontinuerligt förbättras. Denna ram omfattar säkerhetsprinciper, och medlemsstaterna åläggs krav på att anta en rättslig ram för att garantera reglering av och tillsyn över kärntekniska anläggningar, huvudsakligen genom utformande av nationella säkerhetskrav, ett system för tillståndsgivning för kärntekniska anläggningar, ett oberoende tillsynsorgan, ett tillsynssystem och ett system för övervakning, bedömning och kontroll av kärntekniska anläggningar.

i) Föredraganden kan i allmänhet ansluta sig till detta alternativ. Det är helt i enlighet med subsidiaritetsprincipen på ett område med delade befogenheter med medlemsstaterna. Det innebär också tillräcklig flexibilitet i fråga om genomförande av direktivet och garanterar att säkerhetsprinciperna fastställs gemensamt (de principer som det hänvisas till i direktivet). Medlemsstaterna får ansvaret för att vidta de åtgärder som krävs, samt friheten att införa strängare bestämmelser.

Denna strategi ligger i linje med principen om nationellt ansvar för säkerheten vid kärntekniska anläggningar, där huvudansvaret ligger hos tillståndshavaren under kontroll av ett oberoende tillsynsorgan.

I detta avseende vill föredraganden därför föreslå en viss förbättring i omarbetningen av förslaget struktur, som bättre speglar hierarkin av normer och ansvar mellan definitionen av en nationell rättslig ram, det oberoende tillsynsorganets roll, de principer och krav som ska antas och tillståndshavarens ansvar.

ii) Föredraganden är övertygad om att ramdirektivet samtidigt innebär en verklig harmonisering av säkerhetsprinciperna. I förslaget uppmanas medlemsstaterna att respektera IAEA:s principer och att iaktta skyldigheterna i konventionen om kärnsäkerhet, som upprättades under IAEA:s överinseende. Detta visar ett erkännande från kommissionens sida av att de nödvändiga reglerna redan finns på internationell nivå och har utvecklats på ett tillfredsställande sätt. De utgör en god grund för gemenskapslagstiftningen, vars syfte följaktligen är att garantera ett verkligt och enhetligt genomförande av dem i medlemsstaterna.

Föredraganden instämmer också i att IAEA:s normer, metoder och riktlinjer utgör en sund ram för bästa erkända praxis på internationell nivå, som de flesta nationella krav grundar sig på. Införande av dessa i gemenskapslagstiftningen syftar till att garantera uppfyllande av åtagandena på EU-nivå och ge kommissionen de verktyg som krävs för att kontrollera och stödja efterlevande av dessa bestämmelser och se till att de nationella lagarna överensstämmer med bestämmelserna i direktivet.

II – Trovärdigheten när det gäller förfarandet för harmonisering av säkerhetsbestämmelser:

i) Föredraganden vill absolut garantera att tillsynsorganet verkligen är oberoende.

Det grundläggande mervärdet i förslaget till direktiv är förbättringen av tillsynsorganets roll i den nationella lagstiftningen. Föredraganden anser att organets roll bör definieras tydligare och att dess oberoende bör öka. Detta skulle garantera organets legitimitet genom att det skulle tilldelas befogenheter att kunna vidta alla akuta åtgärder som krävs, inklusive avbrytande av verksamheten vid en kärnteknisk anläggning (se omarbetad artikel 4).

ii) Förordningens rättsliga säkerhet på EU-nivå

Nationella säkerhetskrav och gemenskapslagstiftning bör baseras på en uppsättning regler och på den praxis som utgörs av de grundläggande principer, krav och riktlinjer som fastställts av IAEA. Kommissionen erkänner i synnerhet att de tio grundläggande principer som tillkännagavs av IAEA 2006 utgör en enhetlig uppsättning principer och den grund som medlemsstaternas säkerhetskrav ska fastställas på. Eftersom IAEA:s säkerhetsprinciper bara är rekommendationer utan bindande status anser föredraganden emellertid att de inte kan införlivas i gemenskapslagstiftningen bara genom en hänvisning till IAEA:s säkerhetsnormer i detta direktiv. Föredraganden förespråkar därför att en bilaga som innehåller de grundläggande säkerhetsprinciperna tillfogas direktivet. Denna strategi visar på den tydliga fördelen med att öka lagstiftningens tillförlitlighet på gemenskapsnivå och skulle förmedla den rättsliga grunden att införliva dessa principer samt effektivisera harmoniseringen på EU-nivå.

Vad gäller de skyldigheter som föreskrivs i konventionen om kärnsäkerhet välkomnar föredraganden den direkta hänvisningen i direktivet till de skyldigheter som uppfylls av medlemsstaterna.

Den roll som WENRA och högnivågruppen har tilldelats för att anpassa och vidareutveckla ytterligare säkerhetskrav för ”nya reaktorer” är otydlig. Föredraganden är mindre bekymrad över statusen på dessa särskilda grupper (eftersom WENRA är en informell förening av regleringsmyndigheter på kärnenergiområdet) än över att säkerhetsnivåerna och normerna för framtida teknik ännu inte är mogna. Direktivet kan knappast inverka på resultatet av detta förfarande och ålägga medlemsstaterna att genomföra dem. Föredraganden betraktar detta förfarande som en källa till rättslig osäkerhet. I linje med subsidiaritetsprincipen vill föredraganden helst förespråka att medlemsstaterna uppmuntras att fortsätta den kontinuerliga förbättringen av säkerhetsnormerna. Om de beaktar bästa tillgängliga praxis och bästa erfarenhet samt har teknisk utveckling och förbättring i åtanke så kommer harmoniseringen att utgöra en ”kapplöpning mot toppen”, eftersom nivåerna på säkerhetsnormerna höjs och förbättringar införs oupphörligt.

III – Insyn

i) Det är nödvändigt att förstärka den befintliga rättsliga ramen för att förbättra insynen och allmänhetens acceptans.

Föredraganden ställer sig bakom hänvisningen till de relevanta internationella konventionerna. Också på detta område har en uppsättning ålägganden utvecklats i syfte att garantera tillgång till information, allmänhetens delaktighet och insyn i nationella,

internationella och gränsöverskridande sammanhang som t.ex. Århuskonventionen och Esbokonventionen. Genom att medlemsstaterna i direktivet uppmanas att uppfylla sina skyldigheter får kommissionen de verktyg som behövs för att se till att medlemsstaterna effektivt organiserar insynen i beslutsprocessen och i resultaten av kontrollerna på säkerhetsområdet.

ii) Föredraganden anser att övervakning, rapportering och insyn utgör de viktiga delarna i ramdirektivet.

Föredraganden understryker behovet av att garantera att Europaparlamentet involveras i frågor inom ramen för bestämmelserna i Euratomfördraget och i synnerhet behovet av att ge parlamentet de verktyg som krävs för att det ska kunna hålla sig informerat på regelbunden basis och följa verksamheten på området för kärnsäkerhet.

Parlamentet bör informeras av kommissionen i tillräcklig utsträckning om de regelbundna rapporter om genomförande av direktivet som utarbetas enligt artikel 11, vars frekvens bör anpassas till kraven i konventionen om kärnsäkerhet och dess prövningsförfarande. Både rapporter och sakkunnigbedömningar bidrar till att identifiera områden för bästa metoder och till att stärka den kontinuerliga förbättringen av kärnsäkerheten i gemenskapen. Europaparlamentet måste vara delaktigt i detta förfarande.

Av alla de skäl som anges ovan föreslår föredraganden att kommissionens förslag ska ändras.